

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613228948
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7613228948.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu Detektívna Informačná Služba s.r.o., so sídlom v Žiline, Antona Bernoláka 51, IČO: 36 385 832, proti žalovanému : U. X., narodený XX.X.XXXX, bytom S. XX, Y., o zaplatenie 1.033,67 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 15. novembra 2018, č.k. 2C 60/2014-222, takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 15. novembra 2018, č.k. 2C 60/2014-222.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 15. novembra 2018 č.k. 2C 60/2014-222 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.033,67 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne od 28.8.2013 do zaplatenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Zároveň súd vyslovil, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorá bola doručená okresnému súdu dňa 23.9.2013 a ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.033,67 € s 9% úrokom z omeškania (po úprave petitu) zákonného úroku z omeškania vo výške 5,5% ročne od 28.8.2013 do zaplatenia z titulu (vydania) bezdôvodného obohatenia.

3. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní vedenom pod sp.zn. 10C 124/2005 žalobca, (U. X.), proti žalovanému (Detektívna informačná Služba, s.r.o.), o náhradu škody a nemajetkovej ujmy boli vydané tieto rozhodnutia;

a) rozsudok sp. zn. 10C/124/2005 zo dňa 24.10.2006 s výrokom: „Súd žalobu o náhradu mzdy vo výške 16 753.- Sk s príslušenstvom a žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy zamietla.

Súd konanie o vydanie dokladu o zrazených preddavkov zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Štát nemá právo na náhradu trov konania“.

b) rozsudok č. k. 10C/124/2005-264 zo dňa 13.8.2009 s výrokom: „Súd žalobu o náhradu škody vo výške 556,10 eur s príslušenstvom a žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 995,82 eur zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Štát nemá právo na náhradu trov konania“.

c) rozsudok odvolacieho súdu č. k. 1Co/185/2009-334 zo dňa 21.10.2010 (týka sa rozsudku označeného v bode 3b) s výrokom: „Mení rozsudok tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 995,82 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy bezúročne a sumu 37,85 eur titulom náhrady škody so 6% úrokom z omeškania od 1.12.2005 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá. Žalovaná je povinná titulom náhrady trov konania zaplatiť žalobcovi sumu 4 eur a zástupcovi žalobcu JUDr. Ladislavovi Strižovskému sumu 1.227,71 eur všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku“.

d) proti rozsudku sp. zn. 1Co/185/2009-334 zo dňa 21.10.2010 podal dovolanie žalobca aj žalovaný. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4Cdo/100/2011, 4Cdo/101/2011 zo dňa 27.2.2012 rozsudok Krajského súdu v Košiciach (č.l. 334) zrušil v napadnutej zmeňujúcej časti, vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

e) rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 2Co/125/2012-435 z 29.5.2013 bolo rozhodnuté takto: „Potvrzuje rozsudok v zamietavom výroku nad sumu 518,25 €. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 938,24 € a tieto zaplatiť advokátke JUDr. Anne Mozolíkovej do 3 dní od právoplatnosti rozsudku“.

f) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/125/2012-508 zo dňa 21.10.2015 bol potvrdený rozsudok okresného súdu (výrok „3b“) sp. zn. 10C/124/2005-264 zo dňa 13.8.2009 s výrokom: „Potvrzuje rozsudok. Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho ani dovolacieho konania“. Z registra „C“ bolo zistené, že žalobca proti označenému rozsudku podal dovolanie, o ktorom NS SR rozhodol uznesením zo dňa 12.1.2017, návrh odmietol (správne malo byť „dovolanie odmietol“) a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.1.2017.

4. Žalobca (v tomto konaní) na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č. k. 1Co/185/2009-334 (výrok bod „3c“), ktorým rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozsudku okresného súdu č.k. 10C/124/2005-264 zo dňa 13.8.2009, vyplatil U. X. (žalovanému v tomto konaní) sumu 995,82 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy bezúročne a sumu 37,85 eur titulom náhrady škody so 6 % úrokom z omeškania od 1.12.2005 do zaplataenia. Celkom žalovanému bola vyplatená suma 1 033,67 eur dňa 15.12.2010.

5. Obaja účastníci konania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. októbra 2010 sp. zn. 1Co/185/2009 v spojení s jeho dopĺňacím rozsudkom z 22. novembra 2010 sp. zn. 1Co/185/2009 podali dovolanie. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4 Cdo/100/2011, 4 Cdo/101/2011 zo dňa 27.2.2012 dovolanie žalobcu odmietol. Rozsudok Krajského súdu z 21.10.2010 sp. zn. 1Co/185/2009 v napadnutej zmeňujúcej časti, ktorou žalobe vyhovel a v súvisiacej časti týkajúcej sa trov konania v spojení s jeho dopĺňacím rozsudkom z 22.11.2010 sp. zn. 1Co/185/2009 zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

6. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 1Co/125/2012-508 zo dňa 21. októbra 2015 rozhodol o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku v konaní sp. zn. 10C/124/2005-264 tak, že potvrdil rozsudok, a v odôvodnení rozsudku zo dňa 21.10.2010 č. k. 1Co/185/2009-334 uviedol, že z rozsudku (č.l. 334) vyplýva, že týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok okresného súdu tak, že žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 995,82 eur a z titulu náhrady škody sumu 37,85 eur so 6 % úrokom z omeškania od 1.12.2005 do zaplataenia, a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Z takto formulovaného výroku odvolacieho súdu je zrejmá skutočnosť, na ktorú poukázal aj Najvyšší súd SR vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 27.2.2012, že vzhľadom na uplatnenú výšku nároku na náhradu škody 556,10 eur a skutočnosť, že zmeňujúcim rozsudkom bola žalobcovi priznaná z tohto titulu suma 37,85 eur, je treba vyvodit' záver, že v prevyšujúcej časti, teda ohľadne sumy 518,25 eur bol odvolacím súdom potvrdený zamietavý výrok a v tejto časti rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť. Predmetom ďalšieho konania už ostal len nárok na náhradu škody (iba) v sume 37,85 eur.

7. Žalovaný (U. X.) potvrdil, že žalobca mu vyplatil sumu, ktorá je predmetom tohto konania, avšak vyplatil mu ju na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 1Co/185/2009-334 zo dňa 21.10.2010, ktorý je právoplatný, a podľa jeho názoru tento rozsudok zrušený nebol. Dodal, že žalobca nemôže si ukladať peniaze na „jeho adrese“ s tým, že ich bude neskôr žiadať s úrokmi, lebo nie je bankou, aby mu takú

sumu poskytla. Žiadal, aby táto suma nebola žalobcovi priznaná, osobitne nie úroky. Celé konanie sa viedlo ako osobitné konanie so zreteľom na to, že mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, pridelený advokát a konanie v súvislosti s uplatnenou náhradou škody a náhradou nemajetkovej ujmy z dôvodu diskriminácie trvalo veľmi dlho, a trpela tým celá jeho rodina.

8. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, pretože Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4Cdo 463/2013 a 4Cdo 464/2013 zo dňa 20.1.2015 (na str. 7) konštatoval, že uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 7.2.2012 sp. zn. 4Cdo 100/2011 a 4Cdo 101/2011, bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21.10.2010 č.k. 1Co/185/2009-334 (v napadnutej zmeňujúcej časti, ktorou bolo žalobe vyhovené a v súvisiacej časti týkajúcej sa trov konania v spojení s doplnčacím rozsudkom z 22.11.2010 sp. zn. 1Co/185/2009) zrušený a vec mu bola vrátená v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie. Žalovaný je toho názoru, že uznesenie NS SR nenadobudlo právoplatnosť, a odvoláva sa na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Co/125/2012-435 zo dňa 29.5.2013, v ktorom krajský súd uvádza, že potvrdzuje rozsudok okresného súdu sp. zn. 10C/124/2005-264 zo dňa 13.8.2009, avšak náhradu spôsobenej škody mu nepriznáva nad sumu 518,25 €, čo si vysvetľuje tak, že do tejto sumy mal nárok priznaný. Neriešiteľná situácia vznikla tým, že sa nečakalo na vyznačenie právoplatnosti rozhodnutí, a i keď rozhodnutia neboli právoplatné, žalobca exekučne od neho vymáhal plnenie, a preto jeho postup dal na prešetrovanie kriminálnej polícii. Všetky skutočnosti, ktoré uviedol, sa týkajú základného konania sp. zn. 10C/124/2005 o náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu diskriminácie. Pôvodne dal návrh na prerušenie konania, bránil sa všetkými možnými spôsobmi a podal aj sťažnosť na Ústavný súd SR, ale podľa jeho názoru došlo k podvodu a konanie pred ústavným súdom je skončené. Netrvá na prerušení konania z tohto dôvodu. Stále je vnútorne presvedčený, že v konaní 10C/124/2005 ako na súde I. a II. inštancie a tiež na NS SR boli porušené jeho práva, a preto ako občan SR sa obrátil na European Court of Human Rights. Žaluje Slovenskú republiku z dôvodu porušenia jeho práv na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Nebude predlžovať konanie z dôvodu, že si uplatnil právo na medzinárodnom súde, a v podstate žalobcovi navyšovať úroky.

9. Po citácii § 451 ods. 1, 2 Obč. zák. (ďalej len „OZ“), § 456 OZ, § 458 od. 1 OZ, § 100 ods. 1 OZ, § 107 ods. 1 OZ a § 139 CSP a § 215 ods. 1, 2 CSP súd konštatoval, že bezdôvodné obohatenie vzniká na základe objektívnej skutočnosti a to získaním bezdôvodného obohatenia na úkor niekoho iného. Na vznik záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa preto nevyžaduje existencia zavinenia ani existencia protiprávneho úkonu; bezdôvodné obohatenie vznikne na základe objektívnej skutočnosti uvedenej v zákone. Pre vznik bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník vyžaduje objektívnu skutočnosť, a síce to, aby k bezdôvodnému obohateniu došlo v dôsledku právom uznaných dôvodov. Z uvedeného vyplýva, že predpokladom vzniku právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia nie je zodpovednosť povinného subjektu, ale existencia konkrétnej skutkovej podstaty, s ktorou zákon spája vznik tohto právneho vzťahu. Každý sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia do tej výšky, do ktorej bolo obohatenie získané na jeho úkor. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia možno uplatniť iba v tom prípade, ak nie sú podmienky pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z titulu nároku na náhradu škody.

10. Bezdôvodným obohatením sa môže tiež stať plnenie prijaté na základe vykonateľného rozsudku súdu, ktorý bol následne zrušený. Ak sa vrátenia plnenia domáha ten, kto plnil jemu uloženú povinnosť súdom, závisí dôvodnosť jeho požiadavky od toho, či podľa hmotného práva, teda aj bez rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené, plnil povinnosť, ktorú skutočne mal alebo nie. Zrušením rozhodnutia, podľa ktorého bolo plnené, dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíva v hmotnom práve, teda, že podľa hmotného práva tu povinnosť neexistovala. Zrušením rozhodnutia tak odpadá právny dôvod a poskytnuté plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením. Ak nebol právny dôvod pre plnenie daný a pôvodný rozsudok bol tak nesprávny, právny dôvod plnenia má oporu len vo vykonateľnom súdnom rozsudku; jeho zrušením do tej doby existujúci právny dôvod odpadá a predtým poskytnuté plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením. Z uvedeného možno vyvodit', že plnenie poskytnuté v súlade s povinnosťou uloženou v právoplatnom rozhodnutí súdu nie je plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z dôvodu, ktorý následne odpadol, a to až do chvíle, kedy bude toto právoplatné súdne rozhodnutie zrušené preto, že nárok jedného z účastníkov (žalovaného) voči ďalšiemu účastníkovi (žalobcovi) nemal oporu v hmotnom práve.

11. Bezdôvodným obohatením získaným z právneho dôvodu, ktorý odpadol, je (tiež) platba na základe rozsudku, ktorý bol následne zrušený súdom.

12. Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok, na súdnu vymáhateľnosť, možno odvrátiť námietkou premlčania. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Premlčaním právo samo o sebe nezaniká, iba sa oslabuje a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá naďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

13. V danom prípade však súd neprihliadol na vznesenú námietku premlčania žalovaným, pretože nárok žalobcu bol uplatnený v zákonnej lehote podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to žalobou dňa 23.9.2013, odvolávajúc sa na rozsudok sp. zn. 2Co/125/2012-435 zo dňa 29.5.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.8.2013. Je právne neprípustné akceptovať počítanie času, tak ako si to vysvetľuje žalovaný, že žalovanú sumu prijal ešte v mesiaci december 2010 na základe rozsudku č. k. 1Co/185/2009-334, a preto uplatnený nárok žalobcu nie je dôvodný. Z genézy postupnosti rozhodnutí súdov je zrejmé, že uplatnený nárok žalobcu je opodstatnený čo do základu a výšky, a preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, s poukazom na skutočnosti uvedené v bode 31 a 32 odôvodnenia rozsudku. Žalovaný získal bezdôvodné obohatenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, lebo získal platbu vo výške 1 033,67 eur na základe rozsudku, ktorý bol zrušený.

14. Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka od uplynutia lehoty stanovenej výzvou na vrátenie žalovanej sumy a to listom žalobcu zo dňa 12.8.2013, podaným na pošte Žilina 5 dňa 13.8.2013. t.j. dňom 28.8.2013. Výška úroku z omeškania bola určená poukazujúc na vládne nariadenie č. 87/1995 Z.z.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal úspech vo veci vo výške 100 %, a preto žalovaný bol zaviazaný nahradiť trovy konania vo výške 100 % čo sa vzťahuje v celom rozsahu aj na zaplatenie súdneho poplatku zo žaloby.

16. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. f/ a písm. h/ CSP.

18. Uviedol, že žalobca mu vyplatil na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 1 Co 185/2009-334 zo dňa 21.10.2010 titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 995,82 € bezúročne a sumu 37,85 € titulom náhrady škody so 6% úrokom z omeškania od 1.12.2005 do zaplatenia. Poukázal na to, že žalobca mu dal tri neplatné výpovede. Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Co 185/2009-334 podali strany sporu dovolanie a Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.2.2012 sp.zn. 4 Cdo 100/2012 a 4 Cdo 101/2012 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 v zmeňujúcej časti, v ktorej súd žalobe vyhovel (995,82 € bezúročne a 37,85 € so 6% úrokom a trovy konania 1.227,11 €). Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.5.2013 č.k. 2 Co 125/2012-435 potvrdil rozsudok v zamietavom výroku nad 518,25 € a priznal trovy konania žalovanému v sume 938,24 €. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.1.2015 sp.zn. 4 Cdo 463/2013 a 4 Cdo 464/2013 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.5.2013 sp.zn. 2 Co 125/2012 v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.9.2013 a 30.10.2013 sp.zn. 2 Co 125/2012. Podľa odvolateľa ostal v právoplatnosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Co 185/2009-334. Žalobca podal proti žalovanému žalobu, ku ktorej podal žalovaný vyjadrenie zo dňa 23.2.2014. Okresný súd nevyhovel jeho námietke premlčania práva podľa § 107 ods. 1 OZ, aj keď žalobca uplatnil proti nemu (svoj) nárok po štyroch rokoch. Podľa odvolateľa neexistuje rozsudok č.k. 1 Co 125/2012-508 zo dňa 21.10.2015 s tým, že celý obsah je zmätočný. Poznamenal, že uvedená suma mu bola vyplatená na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Co 185/2009-334. V chronológii

uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2 Co 125/2012-435 zo dňa 29.5.2013 bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 463/2013 a 4 Cdo 464/2013 zo dňa 20.1.2015.

19. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 7.1.2019 k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že žalovanému vyplatil sumu 1.033,67 € na základe súdneho rozhodnutia, ktoré bolo neskoro zrušené Najvyšším súdom SR. Žalovaný získal „neoprávnené obohatenie“, a tak ho 12.8.2013 vyzval, aby vrátil požadovanú sumu. Dňa 20.9.2013 podali žalobu a zásluhou žalovaného sa spor „preťahoval“ niekoľko rokov. V odvolaní žalovaný uvádzal dôvody, ktoré sa nezakladali na pravde. V žiadnom prípade nemôže ísť o premlčaný nárok.

20. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že trvá na svojom odvolaní. Poukázal na dôvody premlčania uvedené v § 107 OZ. Podľa poštovej poukážky žalobca mu vyplatil peniaze dňa 15.12.2010, kedy mu začala plynúť dvojočná premlčacia lehota. Poznamenal, že svoje právo žalobca uplatnil po tejto lehote, a preto je premlčanie práva opodstatnené, aj na základe rozsudku sp.zn. 2 Co 125/2012 zo dňa 29.5.2013. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 463/2013 a 4 Cdo 464/2013 zo dňa 20.1.2015 z ktorých vyplýva, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Co 185/2009-334 je stále v platnosti. Toto uznesenie nemohol zrušiť sám Najvyšší súd SR, ale len Ústavný súd SR. Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku č.k. 2 Co 125/2012-435, na ktorý poukazuje žalobca, obsahuje výrok, že potvrdzuje rozsudok v zamietavom výroku nad sumu 518,25 € a toto si treba vysvetliť tak, že do tejto sumy mu priznáva uvedenú náhradu, lebo s vyplatenou sumou 37,75 € by to presiahlo vyplatenú sumu 556,10 €. Podľa žalovaného všetko je zmätočné - uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 460/2013 a 4 Cdo 464/2013 zo dňa 20.1.2015, ako to tvrdí vo svojich vyjadreniach.

21. Uvedené vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi, o čom svedčí doručka pripojená k č.l. 267 spisu.

22. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 od. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

23. Rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24. marca 2020 o 10.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené dňa 18.3.2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1, 3 CSP.

25. Žalovaný uplatňuje odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, že neboli splnené procesné podmienky, písm. b/, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, písm. c/, že rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, písm. f/, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h/, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP je naplnený vtedy, ak neboli splnené procesné podmienky. Procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku (napr. nedostatok procesnej subjektivity). Na procesné podmienky konania súd prihliada kedykoľvek počas konania.

27. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak,

aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

28. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd uvádza, že zákonné obsadenie súdu je jednou z procesných podmienok na strane súdu vychádzajúcou z ústavného práva na spravodlivý proces, zahrňujúcou garanciu rozhodovania nezávislého a nestranného súdu. V súlade s týmto právom platí, že v určitej veci má rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu. Dôvody vylúčenia sudcu vymedzuje § 49 ods. 1, 2 CSP. V prípade, ak vo veci rozhodoval vylúčený sudca, konanie trpí vadou, ktorú možno napraviť iba tak, že dôjde k zrušeniu rozhodnutia a vráteniu veci na opätovné prejednanie v ústavne vyhovujúcom obsadení súdu.

29. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

30. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

31. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

32. Odvolací súd dospel k záveru, že uvedené odvolacie dôvody nie sú naplnené.

33. Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný prijal na základe vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené.

34. Zo spisu sa podáva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 10C 124/2005, kde ako žalobca vystupoval Bohuslav Klein a žalovaný Detektívna Informačná Služba s.r.o., po vykonanom dokazovaní Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo dňa 13.8.2009 č.k. 10C 124/2005-264 zamietol žalobu o náhradu škody vo výške 556,10 € s príslušenstvom, ako aj žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 995,82 €. Zároveň súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Ani štát nemá právo na náhradu trov konania.

35. Na odvolanie žalobcu (Bohuslava Kleina) Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Co 185/2009-334 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanej (Detektívnej Informačnej Službe s.r.o.) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 995,82 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy bezúročne a sumu 37,85 € z titulu náhrady škody so 6% úrokom z omeškania ročne od 1.12.2005 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi (Bohuslavovi Kleinovi) trovy konania v sume 4 € a právnenému zástupcovi žalobcu JUDr. Strižovskému sumu 1.227,71 €.

36. Na základe tohto rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Co 185/2009-334 žalovaná plnila žalobcovi sumu 1.033,67 € (995,82 € + 37,85 €).

37. Táto skutočnosť nie je medzi stranami sporu spornou.

38. Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Košiciach podali strany sporu dovolanie. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.2.2012 sp.zn. 4 Cdo 100/2011 a 4 Cdo 101/2011 bolo dovolanie žalobcu (Bohuslava Kleina) odmietnuté. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 sp.zn. 1 Co 185/2009 v napadnutej zmeňujúcej časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a v súvisiacej časti týkajúcej sa trov konania v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 22.11.2010 sp.zn. 1 Co 185/2009 zrušil a vrátil vec v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

39. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 29.5.2013 č.k. 2 Co 125/2012-435 potvrdil rozsudok (Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.8.2009 č.k. 10C 124/2005-264) v zamietavom výroku nad sumu 518,25 €. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 938,24 €.

40. Na dovolanie žalobcu bol uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.1.2015 sp.zn. 4 Cdo 463/2013 a 4 Cdo 464/2013 zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.5.2013 č.k. 2 Co 125/2012-435 v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.9.2013 a 30.12.2013 a vec vrátená na ďalšie konanie.

41. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2015 č.k. 1 Co 102/2015-508 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.8.2009 č.k. 10C 124/2005-264, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu o náhradu škody v sume 556,10 € a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 995,82 €.

42. Proti tomuto rozsudku podal U. X. dovolanie. Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 14.12.2016 sp.zn. 4 Cdo 13/2016 a 4 Cdo 13/2016-120 odmietol dovolanie U. X. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2015 sp.zn. 1 Cdo 102/2015.

43. V § 489 OZ je stanovené, že „záväzky vznikajú z právnych úkonov, zvlášť zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone“.

44. Podľa § 451 ods. 1 OZ „kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať“. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia „bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, alebo plnenie z neplatného právneho úkonu alebo plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov“.

45. Bezdôvodným obohatením sa môže stať tiež plnenie prijaté na základe vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo následne (neskôr) zrušené. Ak sa domáha vrátenia plnenia ten, kto plnil povinnosť uloženú mu súdom, závisí dôvodnosť jeho požiadavky na tom, či podľa hmotného práva, teda i bez rozhodnutia, ktoré bolo následne zrušené - plnil povinnosť, ktorú skutočne mal alebo nemal. Zrušením rozhodnutia, podľa ktorého bolo plnené, dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, teda, že podľa hmotného práva tu povinnosť neexistovala. Zrušením rozhodnutia tak odpadá právny dôvod, a poskytnuté plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením (porovnaj Švestka, J. Spáčil, J. Škárová, M. Hulmák, M. a Kolektív Občanský zákonník I. § 1 až § 459, Komentár 1. vydání, Praha C.H.Beck, 2008, str. 1181, ďalej rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 11.10.2007 sp.zn. 28 Cdo 3113/2007).

46. Z uvedeného vyplýva, že ak spočíval právny dôvod plnenia v hmotnom práve, potom trvá aj v prípade zrušenia právoplatného a vykonateľného rozsudku, ktorý ho deklaroval, a poskytnuté plnenie bolo od počiatku naďalej podložené právnym dôvodom; nemôže preto byť posudzované ako bezdôvodné obohatenie vzniknuté plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

47. Ak však právny dôvod pre plnenie nebol daný a pôvodný rozsudok tak bol nesprávny, spočíva právny dôvod plnenia len vo vykonateľnom súdnom rozsudku; jeho zrušením do tej doby existujúci právny dôvod odpadá a skoršie zaplatené plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19.5.2009 sp.zn. 30 Cdo 3810/2007).

48. V danom prípade právny dôvod pre plnenie nebol daný a pôvodný rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 č.k. 1 Cdo 185/2009-334 bol nesprávny a právny dôvod plnenia spočíval len vo vyhotovenom vykonateľnom súdnom rozsudku, a jeho zrušením do tej doby existujúci právny dôvod odpadol a skôr zaplatené plnenie sa stalo bezdôvodným obohatením (viď rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19.5.2009 sp.zn. 30 Cdo 3810/2007).

49. Neopodstatnená je námietka premlčania zo strany žalovaného, lebo nárok bol žalobcom uplatnený včas, t.j. 23.9.2013 potom, čo Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.2.2012 sp.zn. 4 Cdo 100/2017 a 4 Cdo 101/2017 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2010 sp.zn. 1 Co 185/2009.

50. Pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia, a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu v konkrétnom prípade.

51. Premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z plnenia, ktorého právny dôvod odpadol, keď právoplatný rozsudok súdu o priznaní finančného zadosťučinenia bol potom zrušený rozsudkom Najvyššieho súdu SR v dovolacom konaní, začne plynúť až od vyhlásenia nového rozhodnutia posudzujúceho tento peňažný satisfakčný nárok, a nie až odvtedy, kedy bol doručený rozsudok dovolacieho súdu, ktorým bol zrušený pôvodný právoplatný rozsudok súdu, ktorým bol priznaný tento nárok (viď rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 124/2002 publikované pod 75/2005 ZSP). Na tento prípad sa teda nevzťahuje rozhodnutie uverejnené pod č. R 11/1977 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk.

52. Správne súd prvej inštancie rozhodol aj ohľadom úroku z omeškania podľa § 517 OZ. Vzhľadom k tomu, že pre nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je splatnosť stanovená, je treba vychádzať z ust. § 563 OZ; splatnosť podľa tohto ustanovenia nastáva nasledujúcim dňom po dni, keď bol dlžník vyzvaný k plneniu. Žalobca vyzval žalovaného na vrátenie žalovanej sumy listom zo dňa 12.8.2013 v lehote 15 dní, a tak sa žalovaný dostal do omeškania dňom 28.8.2013.

53. Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

54. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 od. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, a preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vznikla mu ale povinnosť nahradiť trovy konania úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník zohľadňujúc § 251 CSP.

55. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).